

naar man overfor Landbruget vil gøre gældende, at har vi blot Husmændenes Billigelse, gør det ikke saa meget, hvad de andre mener. Jeg synes, at Ministeriet skulde gøre sit yderste for ved de Foranstaltninger, der rammer Landbruget, at have ikke blot Husmændene, men ogsaa Gaardbruget og de andre Repræsentanter for Landbruget med sig. — Og af den højtærede Handelsministers Mund hørte vi i Dag en noget henviende Omtale af Erhvervene og den Støtte, de kunde yde; de ydede ikke stort andet end Protester, saa snart Foranstaltningerne gik deres Interesser for nær. Ogsaa paa dette Omraade forekommer det mig, at Ministeriet tidligere har vist en ligeligere, rimeligere og forstandigere Opfattelse af Forholdene end i den senere Tid. Det er af overordentlig stor Vigtighed, at Ministeriet gør sit aller- yderste for at komme overens med Erhvervene og handle i Forstaaelse med dem.

Saa kommer jeg endelig til Rigsdagen. Her fremkom den højtærede Indenrigsminister overfor mig med nogle besynderlige Bemærkninger. Den højtærede Minister sagde, at jeg havde vænnet mig til at tale, som om Venstre var Rigsdagen. Det var vi ikke, og jeg fik Indtrykket af, at det var endog en temmelig beskeden Krog i Rigsdagen, hvori den højtærede Minister tænkte at sætte os hen. Der har vi atter den samme røde Traad. Rigsdagen er de to Partier, som dominerer her i Folketinget, de to Partier, der støtter den nuværende Regering, og hvoraf Regeringens eget egentlige Parti kun udgør omtrent Halvdelen. Har man disse to Partier med sig, saa har man Rigsdagen, og saa skal vi andre iagttage en klædelig Beskedenhed. Ogsaa dette er en meget forkert Opfattelse. Ogsaa overfor Rigsdagen er det af den yderste Vigtighed, at Regeringen saa vidt muligt holder sig i nøje Kontakt ikke alene med de to Partier, der særlig danner dens parlamentariske Grundlag, men sandelig ogsaa med de andre. Det er noget, som den høje Regering faar, om jeg saa maa sige, en Anskuelsesundervisning om, hver Gang den har lagt et Lovforslag paa Rigsdagens Bord. Den ser da, at Sagen ikke er afgjort alene ved, at den har de Radikale og Socialdemokraterne for Lovforslaget, der er ogsaa andre Faktorer, som har Lov til at tale med, og Regeringen kommer ret ofte til at erfare, at et Lovforslag ser meget, meget væsentlig anderledes ud, naar det forlader Rigsdagen, end da det blev indbragt. Det viser allerbedst, at det kan ikke nytte at ville tale og ræ-

sonnere paa den Maade. Og gælder det selve Lovgivningsvirksomheden, gælder det i ikke mindre Grad Udførelsen af Lovene. Den Gang vi gav disse meget omfattende Bemyndigelser til den højtærede Regering, vil jeg ikke nægte, at jeg for mit Vedkommende havde ventet, at Regeringen i Udøvelsen af den indgribende Myndighed, som paa Grund af Forholdene blev lagt i dens Haand, vilde have holdt sig i nøjere Kontakt med Rigsdagen, end den har gjort. Ikke blot saaledes, at vi bagefter fik Meddelelse om, hvad der var sket — den Viden kan vi jo altid faa f. Eks. i Finansudvalget —, men saaledes, at man raadførte sig med Rigsdagen, inden man handlede. Og det er i Praksis meget vel muligt med hele den Organisation, vi har herinde, at raadføre sig med Rigsdagen om Forhold af mere indgribende Betydning, inden man benytter sig af sin vidtgaende administrative Myndighed.

Men der er ogsaa i denne Forhandling en anden Ting, der har Interesse, og som giver en vis Vejledning til at forstaa, at Regeringen i stigende Grad mener, at den kan undvære denne Kontakt, og at den ikke forud for at handle behøver Rigsdagens Medvirken paa samme Maade, som det forekommer mig, den i sin Tid dog mente at behøve den. Vi har under denne Forhandling hørt Udtalelser, der viser, at Regeringen er kommet til en mærkelig Overbevisning om sin egen Fuldkommenhed og Ufejlbarehed. Jeg noterede mig et Par Ytringer af den højtærede Handelsminister, som er saare typiske i saa Henseende. Han sagde, at Udenrigsministeren, for hvis Virksomhed jeg i øvrigt har den største Respekt, havde administreret saa godt, som det overhovedet kunde gøres. Der er et gammelt Ord, som siger, at naar man vil bevise for meget, beviser man slet ingenting, og man kan ogsaa rose sig selv saa meget, at det slet ingen Virkning gør. Naar man i en saa uhyre vanskelig Situation som denne, hvor det er umuligt altid at gribe det rette, og hvor ogsaa ethvert billigt tænkende Menneske maa betragte det som saare undskyldeligt, at man ikke altid griber det rette, siger om en Udenrigsminister, at det overhovedet aldrig kunde være gjort bedre, end han har gjort det, saa er dette et Udtryk, som ganske vist har psykologisk Interesse, men som jeg ikke tror, man gavner sig selv ved at bruge. — Dernæst brugte den højtærede Handelsminister det Udtryk, at der intet Erhverv, ingen Interesse var, der paa noget som helst Tids-